

REFERAT 21. RÅDSMØDE.

Dato: 4. juni 2013
Kontor: Sekretariatet
Sagsbeh.: ASD

Referat af 22. ordinære rådsmøde i Rådet for Etniske Minoriteter.

Dato, tid, sted: Onsdag d. 29. maj 2013 kl. 15-18, Social- og Integrationsministeriet

Til stede: Muhsin Türkyilmaz, Bayram Yüksel, Abderrazak Jenayah, Dusan Jovanovic, Roya Moore, Cecilia Soque, Dzevad Ahmetagic, Sami Gökdemir, Ilvana Karaga

Fraværende med afbud: Hakima Lasham Lakhrissi, Desalegn Tufa, Samir Qudir, Claude Shukuru Munaymanzi.

Social- og Integrationsministeriet: Morten Spies og Anna Møbjerg Stevnhoved (Sekretariatet)

Pkt. 1. Godkendelse af referat fra 21. møde i Rådet for Etniske Minoriteter samt godkendelse af dagsorden for 22. møde i Rådet for Etniske Minoriteter.

Referat og dagsorden godkendt uden yderligere kommentarer

Pkt. 2. Kort orientering fra formandskabet

Formanden orienterede om hans møde med Karina Lorentzen d. 14. maj. Mødet gik rigtig godt, Karina Lorentzens tilbagemelding var meget positiv. Hun overvejer at inddrage de debatterede emner i et debatindlæg. Formanden orienterede ligeledes om hans deltagelse i KL's sociale temamøde d.16. og 17. maj. Temaet for mødet var *Den aktive borger i social- og sundhedspolitikken*, samt deltagelse i IOMs Pan-European conference, 18-19.april 2013 på Malta. Temaet for dette møde var: "Work - A tool for Inclusion or a Reason for Exclusion?"

Ministeren har indkaldt formanden til møde d. 27. maj. omkring rådets fremtidige organisering. Dette er ligeledes et vigtigt punkt på dagsordenen i dag.

Næstformand Abderrazak Jenayah orienterede om repræsentantskabsmødet d. 4. maj. Mødet gik godt, der var mange fremmødte og stor debatlyst.

Pkt. 3. Kort orientering fra sekretariatet

Sekretariatet orienterede om Rådets deltagelse på Folkemødet på Bornholm d. 15. juni. Rådet arrangerer en fodboldkamp i samarbejde med Spillerforeningens kampagne "Giv racismen det røde kort".

Næste møde er d. 19. juni, hvor Rådet holder sommermøde. Inden rådsmødet vil der være et møde med Landsorganisationen af Bydelsmødre fra 12.00-14.00 omkring det kommende samarbejde omkring kommunalvalget til november. Alle er velkomne til at deltage. Ordinært rådsmøde vil blive holdt fra 15.00-18.00. Efterfølgende sommerfest i Tivoli, middag i grøften, samt mulighed for overnatning. Det vil ikke være muligt at dække tabt arbejdsfortjenelse, dagen efter mødet.

Forhåndstilmeldinger: Sami, Dzevad, Dusan. Roya, Ilvana, Razak, Muhsin, Bayram. Cecilia kan ikke komme.

Pkt. 4. Rådet for Etniske Minoriteters fremtidige organisering

Formanden orienterer omkring møde med ministeren d. 30. maj. Da der ikke er en dagsorden for mødet, er ikke klart hvorvidt mødet skal handle om vedtægter eller organisering. Muhsin opfordrede medlemmerne til at give deres bud på rådets fremtidige organisering, med fokus på følgende områder: Deltagere, funktion og budget.

Deltagere

Et af rådets kommende udfordringer er at antallet af integrationsråd er faldende. Dette betyder at repræsentantskabet

som vælger medlemmerne i REM bliver mindre geografisk repræsentativt. I dag er der integrationsråd i lidt under halvdelen af landets kommuner. Muhsin understregede, at der i mange kommuner uden integrationsråd, er meget få etniske minoriteter. Man kunne derfor forslå krav om oprettelse af integrationsråd på baggrund af en minimumsandel etniske minoriteter, fx minimum 2000 borgere med anden etnisk baggrund end dansk i kommunen.

Bayram og Cecilia pointerede, at det er nødvendigt at se på procenter, frem for minimumsande. Der kan være så kommuner, med stort brug for integrationsråd. Alternativt kunne vi foreslå at rulle 2003 reformen tilbage, så et vist antal borgere kunne sikre at et integrationsråd bliver oprettet som følge af folkelig opbakning hertil (frem til 2004 var kommuner jf. integrationsloven forpligtede til at oprette et integrationsråd såfremt 50 borgere anmodede derom. Dette blev imidlertid ændret efter ønske fra Dansk Folkeparti, således at det nu alene er kommunalbestyrelsens beslutning at oprette et integrationsråd).

Razak påpegede, at siden reformen af integrationsloven med virkning fra 1.1.2004 har mange kommuner valgt ikke at oprette integrationsråd. Dette er en af årsagerne til at der nu er "mangel" på integrationsråd.

Dzevad understregede, at REM's og integrationsrådenes arbejde handler om at få så meget integration som muligt. REM's interesse er at prøve at samarbejde med de lokale integrationsråd. De gode eksempler skal fremhæves, så de kommuner der ikke har integrationsråd kan lære at de velfungerende integrationsråd.

Ilvana foreslog at gøre integrationsrådene lovpligtige som fx Handicaprådene. Handicaprådene bliver taget mere seriøst ude i kommunen og bliver hørt systematisk – dette gør integrationsrådene ikke altid. Der er brug for at ligestille integrationsrådene – pt. er der store krav til integrationsrådenes arbejde, men forudsætningerne er ikke nødvendigvis tilstede.

Morten Spies spurgte til, hvordan rådet mener at REM skal vælges i fremtiden? Flere kommuner vælger at oprette *medborgerskabsråd* eller *mangfoldighedsråd* i stedet for integrationsråd. Dette har betydning for hvorvidt disse kommuner kan stille en repræsentant til det repræsentantskab, som vælger REM. Hvad gør vi ved de kommuner der ikke har integrationsråd?

Der var bred enighed i rådet om at det ikke er afgørende, hvad rådene hedder – det handler om hvad rådene laver. Det er helt fint at nogle råd ændrer navn til medborgerskabsråd – bare målet forbliver det samme.

Roya påpegede, at der i Odense er der foreslået at et fremtidigt integrationsråd skal være et mangfoldighedsråd. Medlemssammensætningen skal dog være anderledes. Medlemmerne skal vælges fra både danske og etniske foreninger. Etniske medlemmer der vælges på baggrund af deres medlemskab af etniske foreninger vil ikke kunne repræsentere alle etniske minoriteter. Vælgergrundlaget skal ikke være foreninger i civilsamfundet. Roya påpegede også, at et krav til fremtidige medlemmer af REM's repræsentantskab kan være, at de indgår i et råd, der har en rådgivende funktion i forhold til kommunen. Alene det at være medlem af en forening giver ikke nødvendigvis de nødvendige kompetencer i forhold til at kunne rådgive politikere på nationalt plan.

Ilvana foreslog at det kunne være en mulighed at alle kommuner kunne indstille en kandidat til repræsentantskabet. Bayram understregede at man ikke skal afskære København fra at deltage. Derfor er det vigtigt at vi ser på målet frem for sammensætningen. Det kan blive nødvendigt at ændre Rådets forretningsorden i denne sammenhæng.

Funktion

I rådets nuværende funktionsbeskrivelse er Rådets primære funktion rådgivning. REM laver dog mere end der står i funktionsbeskrivelsen.

Muhsin understregede at som Rådet er i dag er det til dels begrænset manglende ressourcer. Både medlemmerne og sekretariatets ressourcer begrænset. Medlemmerne kan ikke selv stå for at sætte en konference op. Medlemmerne arbejder frivilligt og har både fuldtidsarbejde og arbejdet i integrationsrådet ved siden af. Ofte deltager medlemmerne derudover i flere udvalg eller grupper.

Roya påpegede at REM's funktion skal være at kunne det, som embedsmænd ikke kan. REM's styrke ligger i lokal forankring og evnen til at mobilisere lokalbefolkningen. REM kan fortælle hvad der rent faktisk foregår ude i lokalsamfundene.

Razak rejste spørgsmålet: er der brug for REM? Hvad kan REM længere og hvad kan REM bruges til? Vigtigt at have

konkrete eksempler på hvad REM har opnået, under de forskellige ministre. Bayram understregede at ting har taget tid, men REM har nået meget.

Ilvana pegede på, at REM også skal se fremad. Hvad kan REM bidrage med i fremtiden? fx i forhold til "det etniske proletariat" - hvad kan REM gøre ved denne problematik?

Dusan udtrykte ønske om at Rådet i fremtiden skal være mere aktivt og at formandskabet udarbejder en skabelon for Rådets arbejde.

Budget

Rådets budget blev meget kort drøftet. Den største udfordring er oftest at der ikke er ressourcer i sekretariatet eller blandt medlemmerne til at løfte større projekter. Det er derfor først og fremmest et spørgsmål og øget sekretariatsbistand frem for et større budget samt en præcisering af REMs rolle som rådgivende og - evt. aktivitetsskabende organ. Som det er i øjeblikket har REM alene til opgave, at rådgive, men såfremt REMs opgave også kom til at omhandle projekter og aktiviteter vil sekretariatet også i højere grad kunne forventes at få ressourcer til at løfte dette.

Muhsin afsluttede debatten omkring rådets fremtidige organisering med at sige tak for de gode input, som han vil tage med til ministeren på mødet dagen efter. Det er vigtigt at holde Rådets eksistensgrundlag for øje – hvad har Rådet gjort og hvad kan Rådet gøre i fremtiden? Sammenlignet med andre nationale råd under ministerierne har Rådet meget få midler og er båret af medlemmernes frivillige arbejdskraft, men Rådet har på trods af meget få ressourcer opnået meget. Siden REM blev oprettet i sin nuværende form i 1999 har mange mennesker deltaget i Rådets arbejde. Mange af disse er i dag fortsat deres arbejde i lokalpolitik og på den måde har REM og de lokale integrationsråd været "demokratiske drivhuse". Det er bare et af de positive aftryk arbejdet i REM har sat.

Pkt. 5. Aktiviteter i forbindelse med kommunalvalget herunder kampagnen "Vores valg"

Morten Spies orienterede kort om Social- og Integrationsministeriets kampagne "Vores valg". Hakima har allerede udtrykt ønske og T-shirts og merchandise.

I dag forud for mødet har Razak, Hakima og Dusan været med til at teste et demokratispil, der eventuelt også kunne indgå som del af kampagnen.

Målet for et sådant spil skal være at skabe interesse for valg og politik – ikke skal skabe viden. Man skal opleve gennem spillet hvad kommunalvalg egentligt drejer sig om og på hvilke områder kommunalvalget har betydning for den enkelte vælger.

Der var opbakning i Rådet til udarbejdelse af en form for brætspil, som kunne bruges som del af en oplysningskampagne op til kommunalvalget. Det er en god ide at lave noget sjovt og anderledes. Brætspil er meget populære ude i de etniske minoritets foreninger, så et sådant spil vil være en god indgangsvinkel til målgruppen.

For at et sådant spil skal kunne fungere skal der være mindre tekst og flere billeder. Fx hvis man skal ramme målgruppen af kvinder, der ikke kommer meget udenfor hjemmet. Roya foreslog at man kunne lade sig inspirere af matador. Cecilia har også haft gode erfaringer med simple vendespil.

Dusan understregede at det afprøvede Demokratispil måske godt vil kunne fungere i ungdomsklubber eller lignende. Men i sin nuværende form er spillet for økonomitungt til at kunne fungere i en bredere målgruppe. Det vil ligeledes kræve en facilitator som kender spillet, hvilket vil indsnævre mulighederne for brugen af spillet. Eventuelt kunne sprogskoler bruges som facilitatorer.

Razak påpegede at mange etniske minoriteter ikke stemmer fordi de ikke mener at det nytter noget. Det skal vi vise dem at det gør det. Roya tilføjede at mange forventer at byrådsmedlemmer kan varetage særinteresser og bliver derfor skuffet når deres valgte kandidat ikke kan hjælpe dem i enkeltsager.

Morten Spies orienterede om samarbejdet med Foreningen Bydelsmødre. Ideen er at Rådet sammen med bydelsmødrene laver en kampagne, med en pose penge fra ministeriet. Disse penge kan bruges til fx merchandise, afholdelse af valgmøder i samarbejde med de lokale integrationsråd. Kampagnen er ikke fastlagt endnu.

Der blev i Rådet foreslået følgende aktiviteter

- teater – som fx Opgang 2.

- Opdatering af pjecen Det er dit valg.
- Vendespil
- Plakater fx til ophæng i etniske minoritets virksomheder.
- Oplysning skal også handle om regler for valg – både hvad man må og hvad man ikke må. Vi skal lære etniske minoriteter hvordan man stemmer – og at man ikke må snyde til valget. I Odense problemer med id-snyd ved sidste valg, hvor fx børn stemmer for deres forældre.

Morten Spies spurgte om muligheden for evt. at samarbejde med forskellige trossamfund (forskellige indvandrermenigheder) i forbindelse med valgkampagnen i forhold til at sprede et budskab om, at der ikke er nogen modsætning mellem religion og politik. REM advarede dog mod denne vinkel på oplysningsindsatsen.

Pkt. 6. Nyt fra de lokale integrationsråd samt nyt om medlemmernes deltagelse i eksterne udvalg, mv.

Bayram: Ishøj integrationsråd ændrer navn til Medborger- og demokratiforum – og for ny medlemssammensætning. Spørgsmålet er, om rådet stadig opfylder kravene til medlemskab af REM og repræsentantskabet.

Razak: Varde holdte møde med nyankomne flygtninge – mange fra Columbia, som allerede har lært godt dansk. Flere spurgte til hvad integration betyder. Mødet var rigtig godt og med mange glade mennesker. D. 6. juni holdte Varde integrationsråd møde med integrationsrådet i Esbjerg for at udveksle erfaringer.

Ilvana: Esbjerg har ryddet op i integrationsrådet. Rådet har haft for mange medlemmer – ca. 20. Mange medlemmer deltog ikke i arbejdet. Rådet har ikke fungeret godt. Kun 8-10 medlemmer mødte op. De der ikke mødte op tre gange uden afbud smides nu ud af rådet – og fremadrettet optager rådet færre medlemmer. Rådet har haft besøg af en konsulent og lavet rammer for rådets arbejde samt opsat værdier og strategi for rådets arbejde. Rådet består nu udelukkende af etniske minoriteter. Rådet har valgt fire projekter at sætte fokus på.

Roya: Odense integrationsråd reorganiserer – Rådet venter på svar.

Dusan: Næstved integrationsråd arbejder med anbefaling om at Rådet fortsætter efter kommunalvalget. Rådet arbejder med bestemte områder fremadrettet.

Cecilia: Jammerbugt Integrationsråd har bevilliget penge til frivillige til forskellige arrangementer. European Integration Forum er ved at oprette et ungdomsråd, med mulighed for en dansk repræsentant.

Sami: Høje-Taastrups integrationsråd arbejder med "Ny borger i byen" - ideer modtages gerne. Vil gerne lave en lokal "dit valg" flyer.

Muhsin: Vejle integrationsråd har fokus på valg. Skal der brevstemmes eller stemmes elektronisk? Skal integrationsrådet afholde valgmøder el. I. Besluttet på møde d. 30. maj.

Pkt. 6. Forslag til punkter på dagsordenen til næste rådsmøde

Orientering om mødet med ministeren d. 30. maj. Næste rådsmøde er d. 19. juni 2013.

Pkt. 7. Valg af repræsentant til Ligebehandlingsudvalget i Institut for Menneskerettigheder

Sami stopper som REM repræsentant i Ligebehandlingsudvalget, Institut for Menneskerettigheder.

Roya stillede op og blev valgt enstemmigt. Cecilia fortsætter som suppleant.

Pkt. 8. Udfordringer i forhold til lokale integrationsrådsmedlemmer som påstår at repræsentere hele etniske grupper

Punktet udgår. Punktet var på dagsordenen efter opfordring fra da Samir, der ikke var til stede på mødet.

Pkt. 9 Evt.

Ingen tilføjelser